69 йил

МЕҲНАТ ОДИМЛАРИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

4-йил чиқиши
11 ЯНВАРЬ 1969 й.
ШАНБА
№ 9 (773).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● Янги йил яхши бошланди

1970 ЙИЛНИ КУТИБ ОЛДИЛАР

Тўқимачилик машинасозлиги заводининг коллективи корхонанинг М. Трофимов, Г. Карафанос, К. Ғозиев, Т. Абдуллин сингари меҳнатда пешқадам ишчилари номини ҳурмат билан тилга олишади. Бунинг боиси шундаки, ишчилар вақтдан ўзган ҳолда меҳнат қилишаётир. Улар 1969 йил арафасида 1970 меҳнат йилини кутиб олдилар.

Ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаётган корхонанинг бу зарбдорлари шу кунларда беш йилликнинг бешинчи йили эвазига маҳсулот тайёрламоқдалар.

УЧИНЧИ ЎН КУНЛИК ҲИСОБИГА

Шаҳримиздаги «Ўртоқ» қандолатчилик фабрикасининг коллективи ўтган йилги топшириқларини шараф билан адо этиб, плондан ташқари 450 тонна ширинлик тайёрлаган эди. Қандолатчилар янги йилни ҳам яхши бошлашди. Ҳозир корхона ишчилари январь ойининг учинчи ўн кунлиги ҳисобига ширинликлар ишлаб чиқаришяпти. Шу кунгача эса фабрикада 320 тонна кондитер маҳсулотлари тайёрланди. Ким ўзарга авж олаётган социалистик мусобақада фабриканинг коммунист В. Ҳайдаров ва комсомол аъзоси С. Исломбоева ўртоқлар бошлиқ цех азаматлари пешқадамлик қилишяпти.

БЕЖИРИМ ЛИБОСЛАР

«Юлдуз» тикувчилик фирмасининг чеварлари янги йилнинг дастлабки кунларини зўр меҳнат кўтаринкилиги билан бошладилар. Маҳсулот тайёрлаш бўйича ўн кунлик топшириқ тўла-тўкис адо этилди.

Тикувчилар аҳолини бежирим либослар билан хурсанд қилиш мақсадида янги моделларни ўзлаштириш билан бир қаторда лавсандан тикилган эркакларнинг бир неча минг костюмини савдо тармоқларига жўнатдилар. Бундан ташқари, ўғил ва қиз болаларнинг янги моделдаги мактаб формалари ҳам тез сурьатлар билан тикилмоқда.

РЕМОНТЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз вагон ремонти заводининг меҳнатсевар аҳли беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини зўр кўтаринки руҳда бажаришга киришдилар. Корхонанинг барча цех ва участкаларида В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига арзигулик совғалар тайёрлаш мақсадида социалистик мусобақа кун сайин қизитиляпти. Ремонтчилар янги йилнинг дастлабки декадасини меҳнатда яхши ютуқлар билан якунлашди. Корхонанинг биргина вагон цехи коллективи бутун дастлабки учта вагонни сифатли ремонтдан чиқарди.

БОШЛАНИШИ ЯХШИ

Шаҳримиздаги Октябрь 50 йиллиги номли 2-автомобиль ремонти заводининг автобус цехи ишчилари янги йилнинг январь ойи дастлабки ўн кунлигида яхши ишлашди.

Коллектив аъзоларининг бу йилги мақсадлари ҳам юксак. Улар плондан ташқари 215 та автобусни капитал ремонтдан чиқаришни ўз зиммаларига олишди. Бундан ташқари, авторемонтчилар Ленинскдаги 6-автомобиль ремонти заводига ёрдам тариқасида «Колхида» автомобилининг 100 та кабинасини капитал ремонт қилиш ва унинг технологиясини ўзлаштиришга ҳам қарор қилишган.

Шу кунгача бу цехдан ўн битта автобус «Иккинчи ҳаёт»га қайтди.

ЁШЛАР СЕВГАН ЖОЙ

Қирқ етти минг китоб фондига эга бўлган Фрунзе районидаги «Билим» кутубхонаси асосан комсомол ёшлар учун хизмат қилади. Олти минг тўрт юз ишчан китоб шайдоси унинг доимий аъзоси.

Кутубхонада ўтказилган «Мен танлаган йўл» кечаси ғоят қизиқарли бўлди. Мунозарада 176-, 97- ва 135-мактабларнинг битирувчи синфларидаги ўқувчилар, олимлар, педагоглар ва турли касб эгалари ўз фикр, мулоҳазалари билан қатнашдилар.

Кутубхонанинг ишчан ходимлари китобхонлар билан ҳамкорликда доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига адабий кечалар, илмий конференциялар ўтказиш, «В. И. Ленин ёшлар ҳақида», «Ленин ва музика»», «Ленин санъат тўғрисида» сингари темаларда лекторийлар уюштириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

МЕҲНАТДА ПЕШҚАДАМЛАР

«Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш корхонасининг ишчан коллективи нўпгина муҳим халқ хўжалиги буюртмаларини тайёрламоқда.

Суратда: корхонанинг пешқадам ишчиларидан (юқорида) коммунистик меҳнат зарбдори шлифовчи Тўлқин Нуриддинов. Бу моҳир ишчи бешта станокда ишлаб, ниҳоятда сифатли деталлар тайёрлайди. Шу корхонанинг токари коммунистик меҳнат зарбдори Николай Лопушев дўсти Тўлқин Нуриддиновдан қолишмайди. У ҳам бир неча станокни бошқариш билан бирга зарур бўлган аниқ деталлар тайёрлашда биринчилар қаторида туради.

● Уй муборак

Бинокорлар таклиф этади

Янги уй-жой биноларини қабул қилувчи давлат комиссияси янги 1969 йилнинг дастлабки ўн куни ичида бир қатор муҳташам уйларни бинокорлардан қабул қилиб олди.

✦ Чкалов номли Тошкент авиация заводининг ишчи-хизматчиларидан 72 оила ордер олди. Улар учун Рисовая кўчасида 3-трестнинг 5-бошқармаси бинокорлари ҳашаматли уй қуриб бердилар.

✦ Луначарский шоссесининг шимол томонида бир неча уйлар қад кўтарди. Улар 100 га яқин оилани ўз бағрига олади. Биноларни 4-трестнинг 19-қурилиш бошқармаси тайёр қилди. Яна шу коллектив 3-шимолий-шарқ массивида ҳам 280 ўринли болалар боғчасини фойдаланишга топширди.

✦ «Крупнопанельжилстрой» трестининг 2-бошқармаси қурувчилари ҳам қаторасига бир неча уйни тайёр қилганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Суратдаги бу йигит 2-«Стальмонтаж» трести зарбдор механизатори кўтарма кран машинисти Владимир Санович. Бу моҳир бинокор ўн йилдан буён шаҳаримиздаги йирик қурилишларда фаол қатнашади. Ҳозир у шаҳар марказидаги йирик қурилишлардан бирида баракали меҳнат қилаётир.

М. Нуриддинов фотоси.

ТЎЛА ҚУВВАТДА

Трактор-йиғув заводининг коллективи 1969 йилдан бошлаб «Т — 28х4» маркали 50 от кучига эга бўлган янги трактор ишлаб чиқаришга киришди. Коллектив бу йил Ўзбекистон ва бошқа пахтакор республикалар учун 22 мингта ана шундай машина етказиб беришга аҳд қилди.

Корхонанинг барча меҳнатчилари қатори Л. Л. Хунунц бошлиқ 11-механика йиғув цехининг коллективи ҳам янги йилнинг биринчи декадасида баракали меҳнат қилди. Иккинчи сменада ишлаган Дмитрий Алексеев бошлиқ сменадан меҳнат эстафетасини қабул қилиб олган А. Мадумаров бошлиқ смена меҳнат ҳафтасига яқин ясади.

Завод январда 1700 та трактор ишлаб чиқаради. Шу ойнинг биринчи декадасида бош конвейердан 500 га яқин машина туширилди. Булардан ташқари тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналари учун кўплаб механизм ва эҳтиёт қисмлар ҳам ишлаб чиқарилди.

ЯНГИ БУЮРТМАЛАР

«Средазэнергоцветмет» қозон ремонт цехига йил бошидан кўплаб хат келиб турибди. Узбекистон ва бошқа пахтакор республикаларнинг пахта заводлари «СТАМ—К—2» типидаги ва бошқа хил пахта қуритиш агрегатлари тайёрлаб бериш юзасидан буюртмалар берганлар. Корхона коллективи Иттифоқимизнинг кўпгина ГЭСлари ва конлари учун «СПЦ — 1М» маркали пневмо ҳаво насослари, ҳаво компрессорлари учун ҳам клапанлар тайёрламоқда. Металлургия корхоналарининг буғ турбиналари ремонт қилинмоқда.

— Тўртта участкада янги буюртмаларни бажариш юзасидан ишлар қизиб кетди, — дейди цех бошлиғи Р. Капкаев. Булар орасида В. Лазарев бошлиқ «Октябрь 50 йиллиги» номли бригада азаматлари пешқадамлик қилишяпти.

Бу ерда доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Слесарлардан А. Хусаинов, Ф. Каримов, Т. Куляев, И. Афанасьев, пайвандчи А. Холматов ва И. Мастовлар ана шу мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Мусобақа авжида

Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикасининг чеварлари янги йилнинг биринчи ўн кунлигида савдо тармоқларига 100 минг сўмликдан ортиқ маҳсулот тайёрлаб чиқардилар. Бундан 10 минг сўмликка яқини плондан ташқари реализация қилинган товарлардир.

— Фабрикадаги беш йиллик илғорларининг сони 50 дан ортиб кетди, — дейди фабком раиси Р. Мирқурбонова — Р. Рафиқова, В. Умарова, О. Фатхутдинова, Т. Кузовкина каби чеварлар ўн кунлик топшириқларини бир ярим баравардан адо этиб, коллектив фахри бўлиб қолишмоқда.

Илғор коллектив аъзолари бу йил 25 хил янги моделда бош кийимлар тайёрлаб чиқаришни ўзлаштириш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб тайёргарлик кўришда мастер А. Тимофеева, С. Гурьевич ва И. Хусановалар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юборишмоқда.

СУРАТДА: Ленин орденли «Главмосстрой»нинг 179-қурилиш бошқармасининг пешқадам қурувчилари (чапдан ўнга) — В. Захаров, В. Сетисенков, Н. Соломатин ва В. Мачалов ўртоқлар.

МАНФААТ МАНБАИ

Коммунист Ўлмас Жабборова билан Саноат Йўлдошевалар бошлиқ комплекс пилла пишириш бригадалари унумли меҳнат қилиш ва сифатли ипак толалари ишлаб чиқаришда фабрикада рекорд қўйишмоқда. Шундай илғорларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли ипакчилик фабрикасида январнинг биринчи ўн кунлигида 1260 килограмм сифатли ипак толаси ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди.

Корхона меҳнатчилари саноатимиз учун муҳим хом ашё ҳисобланган ипак толаларини сифатли ишлаб чиқаришга катта эътибор бермоқдалар. Сифатдан келган фойда меҳнатчилар учун ҳам манфаат манбаи бўлиб қолмоқда.

МОСКВА САФАРИДАН

Иттифоқимиз шаҳарлари бўйлаб йўлга чиққан Узбекистон «Ёшлик» поезди куни кеча Тошкентга қайтиб келди. 450 бола Оренбург, Куйбишев, Ленинград, Москва шаҳарларида бўлишди. Болалар Москвадаги музейлар, диққатга сазовор жойларни томоша қилишди. Кремлда бўлишди. Москвадаги мамлакатимизнинг энг каттаарча байрамида қатнашишди.

Бундан ташқари, 120 боладан иборат яна бир группа Москва, 70 бола Ленинград саёҳатидан қайтишди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ТАСС ТЕЛЕТАЙП ХАБАРЛАРИДАН

● КАРОЧИ. Покистонда демократик ҳаракат комитети тузилди. Унга 8 оппозициячи партия киради. Ҳукумат федерал парламент системаси ва фавқулодда қонунларни бекор қилиш учун кураш комитет программасига киритилган.

НЬЮ-ЙОРК. 9 январда Таиланд пойтахтининг Орт районида 8 январдан 9 январга ўтар кечаси чиққан ёнгин натижасида 3 минг киши бошпанасиз қолган. ЮПИ агентлиги шу ҳақда хабар берди.

● ХАНОЙ. Лаос Озодлик халқ армиясининг қисмлари Америка авиациясининг Нео Лао Хак Сат қуролли ватанпарвар кучлари назорат қилиб турган районларга қилаётган ҳужумларини муваффақият билан қайтариб турибдилар.

Вьетнам информация агентлигининг Каосан Патетлао агентлигига асосланиб хабар беришича, ватанпарвар кучларнинг жангчилари 29 декабрда Американинг 3 самолётини уриб туширганлар.

БОЛГАРИЯ. Совет Иттифоқи ёрдамида тикланган Кремиков металлургия гиганти кенгайтирилмоқда. Бу ерда яқинда яна бир прокат стани ишга туширилди. Уни монтаж қилишда совет инженерлари ва техниклари иштирок этдилар. Суратда: совет мутахассисларидан (чапдан) П. Н. Пазалов, В. И. Пасмуров, Н. К. Баглай, Г. М. Куменко ва Н. М. Ведякин шу станнинг бир участкасида.

В. Янков фотоси. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ГАЗЕТАЛАРИДА

✦ Венера планетасини тағин ҳам тўлиқ ўрганиш ва унинг тўғрисида катта ҳажмдаги илмий маълумотлар олиш мақсадида Совет Иттифоқида 1969 йил 10 январь куни Москва вақти билан соат 8 дан 52 минут ўтганда планеталараро «Венера — 6» автомат станцияси учирилди.

«Венера—6» автомат станцияси «Венера—5» станцияси каби планетанинг тунги томони атмосферасига оҳиста қўниши лозим.

«Венера—6» станцияси Венера планетасига 1969 йил май ойининг ўрталарида етиб боради.

✦ КПСС Марказий Комитетида КПСС делегацияси билан Германия Коммунистик партияси делегацияси учрашди. Учрашув тўғрисидаги ахборотда бундай дейилади: КПСС ва Германия Коммунистик партияси делегациялари халқаро аҳволнинг энг муҳим масалалари ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг актуал проблемалари юзасидан фикрлашиб олдилар.

✦ Узбекистон ССР халқ контроли комитети савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш, аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг қиш шароитидаги ишини оммавий текширишга киришди.

Ускунани ўрнатгани келишди

Тошкентдаги тамаки фабрикасида кўплаб янги-янги ускуналар ўрнатиляпти. Бу агрегатлар орасида хорижий мамлакатларда тайёрланган машиналар ҳам бор. Машиналарни монтаж қилиш ва уларни ўрнатишда ана шу чет эл мамлакатларнинг мутахассислари бевосита ўзлари иштирок этишади. Яқинда корхонага англиялик мутахассислар ташриф буюришди. Улар фабриканинг цехларидан бирига фильтрли сигаретлар ишлаб чиқарадиган янги ускунани ўрнатишда қатнашадилар.

Корхонанинг барча цехларида шу кунларда мусобақа қизитиляпти. Тамакичилар ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари шараф билан адо этишга бел боғлашган.

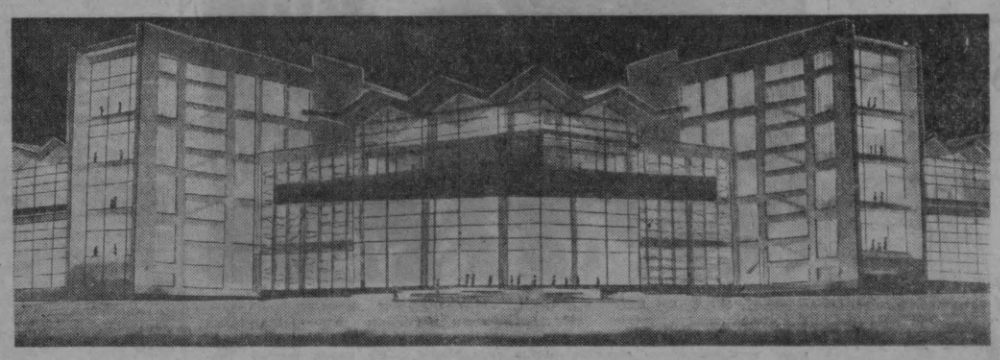

Тошкент Давлат университетининг биноси оқшом пайтида.

Ю. Бутусов фотоси.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ XI ЧАҚИРИҚ IX СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети маълум қиладики, меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг XI чақириқ IX сессияси 1969 йил 14 январь соат 15 да Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида (Навоий кўчаси, 11-уй) чақирилади.

Сессияда қуйидаги масалалар муҳокама қилинади.

1. Шаҳар хўжалигини ривожлантиришнинг 1969 йил плани ҳақида.

Докладчи — шаҳар план комиссиясининг раиси С. А. Харьковский.

2. 1969 йил Тошкент шаҳар маҳаллий бюджети лойиҳаси ва 1967 йилги бюджетнинг бажарилиши ҳақида.

Докладчи — шаҳар молия бўлими мудири Р. У. Тўрақулов.

Қўшимча докладчи — Тошкент шаҳар Совети бюджет - молия доимий комиссиясининг раиси М. Ф. Аношкин.

Депутатлар 1969 йил, 14 январь соат 14 дан шу ернинг ўзида рўйхатга олинади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ

Коммунистик меҳнат зарбдори С. Тарновский 2-пойафзал фабрикасини моҳир пойафзалчиси. У ишлаб чиқаётган эркакларнинг модель пойафзаллари доим аъло сифат билан қабул қилинади.
СУРАТДА: С. Тарновский.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ПОЧТАСИДАН

ОЛИМЛАР ҲИММАТИ

Кейинги пайтларда Тошкент Давлат политехника институти профессор ва ўқитувчилари ташаббуси туфайли ҳаётга йўлланма олаётган лекторийлар, халқ университетлари фаолияти янада яхшиланиб бормоқда.

Яқинда институт қошидаги «Билим» жамияти президиумининг мажлиси бўлиб, унда кўпчиликнинг миннатдорчилиг и н и қозонувчи бир масала муҳокама қилинди. Институт «Билим» жамияти президиумининг масъул секретари Носир Қодиров ўз сўзида олий ўқув юртларига кирувчи айрим талабалар ёзги кириш имтиҳони даврида физика, химия, математика каби фанлар бўйича юқори баллга эришолмай конкурс шартларига лойиқ баҳо ололмаётганлигига олимлар диққатини жалб қилди. Президиум аъзолари ижтимоий фанлар мутахассислари кучи билан жойларда мактаб-лекторийлар очиш ва шу йўл билан ўқув юртларига кирувчиларнинг билим даражасини ошириш зарурлигини таъкидладилар.

Институт партия комитети ва ректорати «Билим» жамияти президиумининг бу ташаббусини маъқуллади. Тажриба тариқасидаги биринчи қадамни Тошкент области районларидан бошлаш келишиб олинди.

Республикамиз д а биринчи бўлиб политехника институти олимлари ташаббуси билан ташкил этилган мактаб-лекторий Ўрта Чирчиқ райони марказида иш бошлади.

Мактаб-лекто р и йнинг бошлиғи, шу институт катта ўқитувчиси Н. Қодиров тингловчиларни машғулот программаси ва лекция ўқийдиган олимлар рўйхати билан таништирди.

Шу куни лекторий қатнашчилари политехника институти умумфизика кафедрасининг мудири Зикрилла Шарипов, доцент Эргаш Нурматов, ТошПИ олий математика кафедрасининг мудири Нажим Акбарҳўжаевларнинг элементар физика ва математикага оид қизиқарли лекцияларини ҳам тингладилар.

Ж. МУМИНОВ.

Пропагандистларга ёрдам

МИЛЛИЙ МАСАЛАДА ЛЕНИНЧА НАЗАРИЯ

КОММУНИЗМГА ўтиш даврида миллий муносабатларнинг ривожланишида янги босқичнинг характерли хусусияти шундан иборатки, синфлар ўртасида тафовутларнинг йўқ бўлиб бориши ва социалистик ижтимоий муносабатларнинг ривожланиши, социалистик миллатларнинг социал жиҳатдан бир хиллигини кучайтиради, маданият, ахлоқ ва турмушнинг умумий коммунистик фазилатларининг ривожланишига, миллатлар ўртасидаги ўзаро ишонч ва дўстликнинг янада мустаҳкамланишига ёрдам беради. Коммунистик партия социализм ва коммунизм қурилиши жараёнида пайдо бўладиган ўзаро миллий муносабат масалаларининг ҳаммасини пролетар интернационализми позициясида туриб, ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириш асосида ҳал эта боради.

К. Маркс ва Ф. Энгельснинг миллий масаладаги назарияси конкрет тарихий шароитда В. И. Ленин томонидан ривожлантирилди. Миллий масаладаги ленинча назария Австрия марксистларига, меньшевикларга, бундчиларга, бошқа оппортунистик элементларга ҳамда миллатчиликка, буюк давлатчилик шовинизмига қарши курашда чиниқди ва ривожлантирилди.

В. И. Ленин «Коммунистик партия манифести»да илгари сурилган миллий ва мустамлака масаласини социалистик революция тақдири билан боғлади.

В. И. Ленин Франция, Англия, Германиядаги буржуа революцияларининг, шунингдек, 1905-1907 йилги рус революциясининг сабоқларини чуқур ўрганиб ва анализ қилиб, капиталистик тузум миллий масалани ҳал этмаслигини, балки миллий зулмни кучайтиришини кўрсатиб берди. Империализм идеологияси эса шовинизм, ирқчиликни авж олдиришга қаратилгандир. Шунингдек, империализм идеологияси Ғарбни Шарққа, Шарқни Ғарбга қарама-қарши қўйишга қаратилгандир.

Социалистик революциянинг ғалабаси миллий масалани ҳал этишда тўғ бурилиш бўлди. Социалистик революциянинг ғалабаси ва Совет ҳокимиятининг ўрнатилиши билан бизнинг мамлакатимизда яшаётган миллатлар, халқлар ва элатлар тарихида янги давр бошланди.

Совет давлати пайдо бўлган биринчи кундан бошлабоқ «Россия халқлари ҳуқуқлари декларацияси»ни эълон қилди. 1917 йил 16 ноябрда эълон қилинган бу деклорацияда кўп миллатли социалистик давлатни тузишда Россия халқларининг тенглиги ва суверенитети асос қилиб олинди, дейилади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Россия халқлари ҳуқуқлари декларациясини эълон қилибгина қолмасдан, уни амалга ошириш учун астойдил курашиб келди ва келмоқда. Совет ҳокимияти барча миллатларни, халқларни ва элатларни янги ҳаёт қуришга актив иштирок этишга сафарбар қилди ҳамда ижтимоий ҳаётнинг турли масалаларини ҳал этишда уларнинг тенглиги ва суверенитетини таъминлади. Октябрь социалистик революциясига қадар Россиянинг чекка ўлкасида саноат ишлаб чиқариши жуда ҳам орқада эди. 1908 йилги аҳоли рўйхатига кўра революцияга қадар Осиё Россияси яъни Сибирь, Ўрта Осиё ва Қозоғистон территориясининг 76 процентини ташкил этар эди. Шу территориялар ҳаммаси бўлиб 3,5 процент саноат маҳсулотларини берар эди. Еки бўлмаса аҳоли жон бошига Марказий Россияга нисбатан 11 марта кам саноат маҳсулоти етказиб берар эди.

Коммунистик партия раҳбарлигида собиқ миллий ўлкаларни индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигининг аста-секин қайта қурилиши, ўтмишда эзилган ва эксплуатация қилинган халқларнинг иқтисодий қолоқлиги тугатилиши ва миллий республикаларнинг ташкил топиши, ягона социалистик организмга жипслашиши ленинча миллий сиёсат тантанасининг намунасидир. Ўтмишда қолоқ бўлган халқлар қардош халқларнинг қўллаб-қувватлаши, биринчи навбатда улуғ рус халқининг ёрдами туфайли тараққиётнинг капиталистик босқичини четлаб ўтиб, социализм қурдилар. Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошира борди ва бу бизнинг мамлакатимизда социалистик миллатларнинг таркиб топишига, совет халқларининг маънавий сиёсий бирлигининг тобора мустаҳкамланишига олиб келди.

Совет Иттифоқи босиб ўтган тарихий тажриба фақат социализм шароитидагина халқлар моддий ва маънавий ютуқларга эришиши мумкинлигини яққол кўрсатди. СССРнинг барча халқлари эндиликда иқтисодий ва маданий қурилиш соҳасида ажойиб ютуқларни қўлга киритди. СССР халқларининг қисқа вақт ичида эришган ютуқларига капитализм жамиятида асрлар давомида ҳам эришиш мумкин эмас. Эндиликда миллий республикаларда социалистик саноатнинг қудратли ўчоғи вужудга келди. Барча иттифоқчи республикаларда саноат ва қишлоқ хўжалиги ўсиши билан фан ва маданият ҳам ривожланмоқда. Иттифоқимиздаги барча халқлар ва элатлар социализм ва коммунизм қуришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Утмишда чор Россиясининг мустамлака чекка ўлкаси бўлган Ўзбекистон ҳозирги вақтда йирик индустрлашган, қишлоқ хўжалиги ривожланган, фан ва маданият барқ уриб ўсаётган республикага айланди. Республикамизда саноатнинг юздан ортиқ тармоқлари бор. Мамлакатимизда етиштирилаётган пахтанинг асосий қисмини республикамиз меҳнаткашлари етказиб бермоқда. Социализм даврида эришилган бу ютуқлар СССР халқларининг қардошларча иттифоқининг натижасидир.

Ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга оширишда илғор халқлар ўтмишда қолоқ бўлган, тенгсиз ва ҳуқуқсиз бўлган халқларга ёрдам қўлини чўзди. Ўзбекистонда ҳозирги замон саноат марказларини вужудга келтиришда, колхоз тузумини ташкил этишда ва ривожлантиришда, социалистик қишлоқ хўжалигини тараққий этказишда рус, украин ва мамлакатимиздаги барча халқларнинг кўрсатган ёрдами ўзбек халқи тарихига олтин ҳарфлар билан битилгандир.

Коммунистларнинг асосий вазифаси бундан буён ҳам халқлар дўстлигини кўз қорачиғидек асраш ва мустаҳкамлаб боришда фаол қатнашишдан иборатдир.

Р. НОРЖИГИТОВ,
тарих фанлари кандидати.

Дилором Орипова қарийб ўн йилдан буён Тошкентдаги 254-дорихонада ишлайди. У ўзининг ишчанлиги ва хушмуомалалиги билан коллектив ҳурматини қозонган.
СУРАТДА: Д. Орипова.
Ж. Раззоқов фотоси.

МАДАНИЙ ДАМ ОЛИШ

Профессионал - техника билим юрти Республика маданият уйининг ташаббуси билан билим юртлари ўқувчиларн тез-тез театр ва цирк томошаларига оммавий равишда олиб борилади. Ўтган ойда улар «Ёш гвардия» театрида «Дийдор» спектаклини, Мукимий театрида «Фарғона тонг отгунча» спектаклини, Горький номли академик рус драмтеатрида «Отлиқ армия» спетаклларини томоша қилишди. Бир неча бор Оҳангарон ва Чирчиқ шаҳарларига экскурсиялар уюштирилди.

— Эрта-индин оммавий равишда Алишер Навоий театрига, «Ўн иккинчи кеча» операсига бормоқчимиз,— дейди маданият уйининг бадиий раҳбари Н. Аловуддинов.

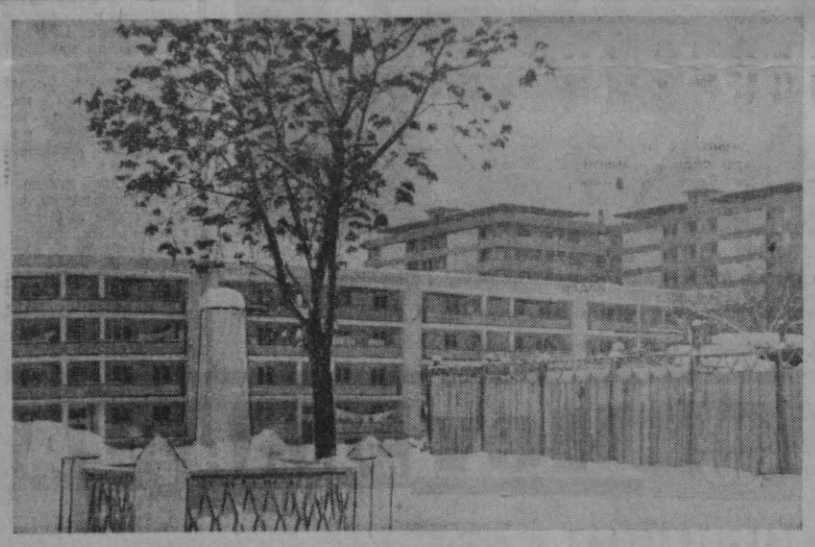

Бу ерда, иккинчи Сибирь полки казармаларида 14 Тошкент комиссари 1919 йилнинг 19 январидан 20 га ўтар кечаси қаҳрамонларча ҳалоқ бўлган эди. 1929 йилда эса бу ерда ҳалоқ бўлганларнинг исмлари ёзилган мемориал тахтача ва ёдгорлик ўрнатилди. Ҳозир бу жойда Марказ—7 микрорайонининг гўзал бинолари қад кўтарган.
Р. Абдураҳмонов фотоси.

Ишчи минбари

ЁНИМДА ИШЛОВЧИ КИШИЛАР

ҲАР КУНИ цехимиз дарвозасидан кириб келар эканмиз, юзимизга табассум югуради. Негаки, меҳнатнинг машаққатларини ҳам, унинг яратиш гаштини ҳам шу цехда биргаликда тотиб кўрамиз. Меҳнат бизни фақат чиниқтирибгина қолмасдан, балки ўзаро қадр-қиймат, биродарлик ва инсонпарварлик руҳида тарбиялагани учун ҳам цехимиз катта тарбия даргоҳига ўхшайди.

Шунинг учун ҳам цехимиздаги 26 кишидан биронтаси ишга келмай қолса дарров ўрни билиниб қолади. Унинг меҳнат участкаси бўш қолганидан эмас, балки бирбиримизга бўлган меҳр-муҳаббатимиз туфайли ҳам шундай.

Дарҳол шеригимизнинг келмаслик сабабини билиб, унга ёрдам беришга, оғирини енгил қилишга ошиқамиз. Бундай ғамхўрликлар эса ҳамкасбларимизни коллектив қудратига ишонч руҳида тарбиялашда муҳим омил бўлмоқда.

Электрчи Юра Воронаев ҳар куни эрталаб бизга дунё воқеалари ва шаҳримиз янгиликлари тўғрисида қисқагина сўзлаб беради.

Цехимиз заводимизнинг юраги ҳисобланганлиги учунми, ойдан ойга кўплаб муҳим буюртмалар келиб туради. Бундай кезларда эса цехимиз мастери Тўлқин Қодиров келиб кўпроқ ишлашга тўғри келаётганлигини тушунтиради. Биз эса унинг илтимосисиз ҳам бундан хабардор бўлиб турамиз, чунки бераётган маҳсулотимиз шаҳримизда олиб борилаётган улкан қурилишларга ниҳоятда зарур. Ҳамшаҳарларимизнинг ўз вақтида уй-жой билан таъминлашдек шарафли ишда виждонан меҳнат қилишга тўғри келади.

Тўғриси, асл инсон эл ғамида деганларидек, ўз ташвишини унутиб, ўзгалар ташвиши билан яшашликнинг ҳам ажойиб гашти бўларкан. Цехимиздаги Акрам Холбоев, Анатолий Елисеев, Виктор Кравченко, Ҳусан Умаров каби ҳамкасбларим кунига икки норма маҳсулот беришаётганини кўриб бенхтиёр шундай ҳулосага келаман.

Айниқса, мускуллари меҳнатда тобланган қуювчи Александр Растегаев, моҳир чўян эритувчи Ёқуб Дадажонов, тажрибали созловчи Эргаш Абдушукуров каби ҳамкасбларимнинг ҳар бир ҳаракатидан меҳрибонликни ҳам, саҳийликни ҳам, камтарликни ҳам англаб олиш қийин эмас.

Цехимизга янги келган кишиларга ўз касбини мустақил эгаллаб олишда меҳрибонлик кўрсатган ҳам, маҳсулот сифатини оширишда тинмай изланишаётганлар ҳам шу кишилардир. Шуларнинг ғайрати, ташаббуси, туфайли коллективимиздаги ёшлар камол топиб, қаерда бўлмасин бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Аҳиллик — барча муваффақиятларимизнин г гарови бўляпти. Шунинг учун ҳам заводдаги ўзаро мусобақада «рақибларимизнинг» курагини ерга текизган пайтларимиз ҳам кўп бўляпти. Цехимиздаги меҳнат ҳам аниқ план асосида олиб борилади. Сменадан кейин баъзида цехимизнинг обрўли кишилари йиғилишиб суҳбат ўтказишади. Бундай пайтда ойлик иш планини кўриб чиқишдан тортиб, коллективимиз аъзолари қиладиган тўйларнинг қандай қилиб кўнгилли ўтказилишигача муҳокама қилинади. Ой охирида эса коллективимизнинг ўзаро йиғилиши бўлиб, бир ойлик меҳнат якуни эълон қилинади:

— 168 процент!

Бундай юқори кўрсаткични эшитган уч-тўрт фарзанди бор ҳамкасбларим ҳам беихтиёр «Ура!» деб қичқириб юборишади. Меҳнат гашти, деб шунга айтсалар керак-да.

Хуллас унинг тарбияси кўп қиррали. Шулардан энг муҳими меҳнатни қадрлаш ва инсонга муҳаббатдир.

К. НИШОНОВ.
санитария-техника жиҳозлари заводининг кранчиси.

Социализм мамлакатларида

БОЛГАРИЯ ЛИЦЕНЗИЯСИ БИЛАН

СОФИЯ. (АПН мухбири). Италия ва Японияннинг бир қатор фирмалари яқинда «Техноимпекс» номли ташқи савдо корхонасидан асални юқори қувватдаги ток ёрдамида тозалашнинг янги усули лицензиясини сотиб олишди. Г. Дамянов номидаги мис эритиш комбинатининг инженери Д. Петров томонидан ишлаб чиқилган бу усул энг кам миқдорда капитал сарфлаган ҳолда тозалаш жараёнини 2—3 баравар тезлаштириш имконини беради.

В. И. Ленин номидаги металлургия заводининг инженери А. Вилчев ҳам қизиқарли янгиликни таклиф этди. У графит электродларни муҳофаза қилиш учун сирлашнинг янги усулини ишлаб чиқди. Бу янгиликнинг амалга оширилиши электропўлат ишлаб чиқаришни арзонлаштиради. А. Вилчев кашфиётига бўлган лицензияни Англия сотиб олди.

Болгарча йогурт (алоҳида усул билан қатиқ тайёрлаш усули) қадимдан беҳ шуҳратли. Болгарлар бу қатиқ узоқ умр бағишлайди дейишади. Бошқа мамлакатларда бундай қатиқни тайёрлаш учун уринишлар шу вақтгача муваффақиятсиз чиқди. Пловдивлик профессор Т. Гиргинов бундай қатиқни бошқача об-ҳаво шароитида тайёрлаш технологиясини ишлаб чиқди. Яқин вақтларда ГФР ва бошқа мамлакатларда шу усул билан йогурт тайёрлана бошлайди.

Мишкольцнинг эртанги куни

БУДАПЕШТ. (АПН). мухбири). «Шундай яхши шароитда ҳам Мишкольцнинг аслида ташландиқ шаҳар ҳолида қолаётгани тааж-жубланарли ва тушиниб бўлмайдиган бир ҳолдир. Бу ёқимли бурчакдаги турмуш завқсиздир». Венгриянинг таниқли ёзувчиси Жигмонд Мориц 1931 йилда шундай деб ёзган эди.

Ҳа, революцион анъаналарга бой бўлган ишчи шаҳар Мишкольц эски Венгрия хўжайинлари олдида ҳурматсиз эди. У мамлакат озод қилинганидан кейингина тез ўса ва ҳусни очила бошлади. Ҳозир Мишкольц республиканинг иккинчи катта шаҳри ва оғир саноат маркази ҳисобланади. У политехника институти, йирик радиостанция, телемарказ, матбуот уйига эга бўлди. Ўтган йили янги микрорайонлар хонадонлар қабул қилди. Бу микрорайонлардан бирини мамлакатдаги энг баланд ҳисобланган 20 қаватли бино безаб турибди.

Шаҳар Советининг плани катта. Яқин 20 йил ичида аслида яна бир Мишкольц қад кўтаради. 48 мингта яъни ҳозир қанча квартира бўлса шунчалик квартира қурилади. Бу масалани ҳал қилишда яқинда ишга туширилган уй қуриш комбинати муҳим роль ўйнайди. Бу комбинат совет асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Яқин йиллар ичида шаҳар аҳолиси маданият саройи, стадион, область кутубхонаси, яна бир меҳмонхонага эга бўлади.

Қадимги қалъа қайтадан қуриляпти. Унда тарих музейи очилади. Мишкольц атрофида ўрмон минтақаси юзага келтирилади. Энг яқин ердаги Тапольц курорт районида хушманзара кўл соҳилида дам олиш ва пансионат уйлари қад кўтаради.

АСПИРАНТЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

УЛАН-БАТОР. (АПН мухбири). Мўғулистон яқин вақтларгача илмий кадрларни ўзида тайёрлаш имкониятига эга эмас эди. Талантли ёшларнинг аспирантурадан ўтиши учун уларни бошқа социалистик мамлакатларга юборишга тўғри келади. Кейинги вақтларда фаннинг бир қатор соҳаларидаги олий малакали мутахассислар мамлакатнинг ўзида тайёрлана бошлади.

Педагогика илмий текшириш институтида М. Каусил, давлат университетида Б. Бор ва Ц. Олзийхутаг диссертация ёқладилар. А. Гочоо ҳозир совет олими, педагогика фанлари кандидати Л. Зайончковский раҳбарлиги остида кандидатлик диссертацияси тайёрлаяпти.

УЛКАН КЎПРИК

БУХАРЕСТ. (АПН мухбири). Бухарест—Констанца магистрали бўйида жойлашган Хиршов қишлоғида қурилиш ишлари кечакундуз давом этмоқда. Бу ерда Дунайдаги энг катта кўприк қуриляпти.

Нодир кўприкни қуриш ишлари бир қатор техникавий масалаларнинг ҳал қилинишига боғлиқ. Масалан, таянч пойдевори тагидаги сипояларни 60 метргача чуқурликка қоқиб киргизишга тўғри келади. Ахир кўприк равоқлари ораларининг узунлиги 150 метрдан ҳам узунроқ бўладида. Бу эса энг катта кемаларнинг ҳам кўприк тагидан бемалол ўтиши учун имкон беражак.

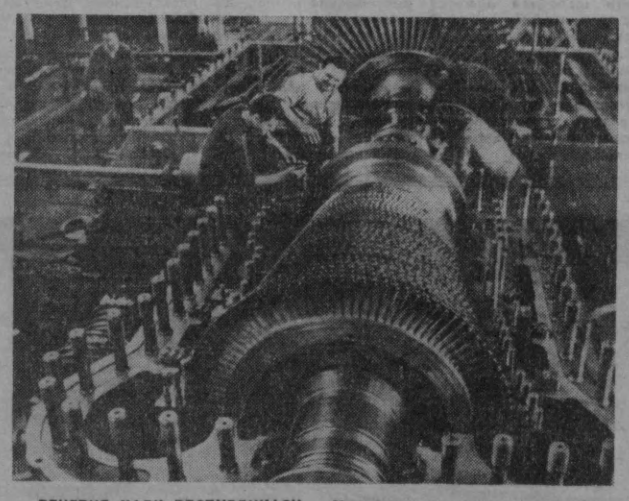

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Мамлакатнинг шимоли-шарқидаги Дьендеш шаҳри яқинида Гагарин номли иссиқлик электростанцияси қурилмоқда. Будапештдаги машина созлик заводида ана шу станциянинг турбиналарини монтаж қилиш тугалланди. Бу завод ишлаб чиқарган 3-улкан турбинадир.
СУРАТДА: Турбина роторини монтаж қилиш пайти.
МТИ—АПН фотоси.

Янгиликлар, Воқеалар, Фактлар.

ЯНГИЧА ДРЕНАЖ СИСТЕМАСИ

Киевдаги Тарас Шевченко номидаги Давлат университети лабораториялар и д а янги дренаж системаси ишлаб чиқилди. Бу система Херсон областининг Новая Маяъка қишлоғи яқинидаги Каховск суғориш массивида муваффақият билан синаб кўрилмоқда. Бу ерда 3 метр кенгликдаги ва 70 метр чуқурликдаги қудуқ қазилди. Қудуқ тагидан турли томонга ҳар бири 200-300 метр узунликдаги дренаж қурилмалари тарқалади. Шуласимон ҳар томонга таралган дренаж қувурлари қудратли насослар ёрдамида чуқур ер остидан сув тортиб олади. Бу сув ерларни суғориш учун оқизилади. Шу билан бир вақтнинг ўзида янги дренаж системаси турли тупроқ қатламлари орасидаги сувни кучли равишда оқизишда ёрдам беради ва бу билан тупроқнинг шўрланиши ҳамда ботқоқланишни камайтиради. 3—5 километр масофадаги доирага таъсир этадиган бу янги дренаж системасининг лойиҳаси киевлик профессор Игорь Жернов раҳбарлигида ишлаб чиқилди.

Виктор ЧАЙКА,
АПН мухбири.

***

МАКТАБДА КИНОСТУДИЯ

Белов шаҳридаги (Ғарбий Сибирнинг Кемеров области) 28-ўрта мактабда ташкил этилган ҳаваскорлик киностудияси Кузбассда Ленин васиятларининг амалга оширилишига бағишланган фильмни суратга ола бошлади.

Бу киностудиянинг ташкил этилиши қизиқарлидир. 1966 йилда мактаб ўқувчилари она ўлканинг қаҳрамонона ўтмишини эҳтирос билан текширишни севувчи ўқитувчи Сергей Белов раҳбарлигида Белов шаҳар комсомол ташкилотининг тарихини ёздилар. Мактаб ўқувчилари бу ишлари учун совет халқининг р е в о л ю ц и о н жанговарлиги, меҳнатдаги шон-шарафи билан боғлиқ бўлган жойларда юриш ғолибларининг Бутуниттифоқ иккинчи слётида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Бу слётда улар ВЛКСМ МК томонидан фахрий ёрлиқ ва киноаппарат билан мукофотландилар. Бир неча ойдан кейин болалар суратга олиш техникасини, плёнкаларни ишлаш усулини эгаллашди ва ўз фильмларини яратишга қарор қилишди.

Беловдаги ГРЭС, руҳ заводи ва маданият саройида ҳозирнинг ўзидаёқ биринчи юзлаб метр лентага сурат олиниди.

Фильм Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллигигача тайёр бўлади.

Вл. ХРИСТЕНКО.
(АПН).

***

40 ТОМЛИК ЭРТАКЛАР

Грузиядаги «Накадули» номли нашриёт ходимлари болалар учун бугун дунё халқларининг эртакларини тўплаб, бадиий жиҳатдан безадилар ва уни 40 томга бўлдилар.

Рус ва Латиш халқлари эртакларининг биринчи икки томи нашрдан чиқди.

1969 йил бошида ёш китобхонлар грузин, немис ва итальян халқларининг эртаклари тўпланган яна 4 томни оладилар.

Ҳар бир томнинг ҳажми 15 босма бетдан иборат. Бу нодир серияни нашр этиш 1972 йилда тугалланади.

Мираб Лордкипанидзе
АПН мухбири.

ЧОЙДА ГАП КЎП

Фойдали маслаҳатлар

Ичимликлар орасида чой сира тенги йўқ неъматдир. Қишда совқотсангиз чой ичиб исинасиз, танангизга қон югуриб, юзингиз қипқизил бўлади. Ёзда томоқ қақраса бир пиёла ичилган яхна чой кишига нечоғлик ором беришини ҳамма билади. Ёзда ичилган иссиқ чой айниқса чанқоқни тез босади. Қорин оч бўлса, бир бурда нон билан ичилган чой ҳар холда нонушта ўрнига ўтади. Қорин тўқ бўлса ичилган чой овқатнинг ҳазм бўлишига ёрдам беради.

Бекор ўтириб чой ичсангиз эрмак, ишдан чарчаб келиб чой ичсангиз ҳордиқ чиқаради. Ўйқисираб турганда чой ичинг — сергакланасиз. Кўнгил айниса чой босади, бош оғриғини қолдиради.

Халқ табобатида яра-чақа оғриғини чой билан ювиб тузатишади. Чой шундай неъматки у асабга ором беради. Кишини бардам ва бақувват қилади.

Шу сабабдан бўлса керакки, чойни гўдаклардан тортиб қариялар-гача, соғлом кишилардан касалларгача — ҳамма ичади.

Чойнинг кимёвий таркиби эндиликда яхши ўрганилган. Чой таркибида: оқсил, шакар, калий, кальций, марганец сингари маъдан моддалари, асосий дармондорилардан эса В, С, РР белгилилари мавжуд.

Шундай экан биз доим овқатдан олдин ҳам, кейин ҳам чой ичамиз.

Чойни ичишдан олдин пиёлага қуйиб қайтариш зарур, шундай қилинганда шамалар аралашиб қуюқроқ шира беради, пиёлаларга чой уч-тўрт хўпламдангина озроқ қуйиб узатилиши керак, кўп қуйилса ичиш қийинлашади ва таъми қирқилади, чойни қуйганда чойнакни баланд кўтариб кўпиқлаштириб қуйиш, аввалам бор одобга кирмайди, сўнгра эса муъжиза ичимликнинг хушбўй хиди ҳавога беҳуда тарқаб кетади.

Қора чой ва кўк чой ҳаммага маълум. Лекин чойга бошқа дориворлар ҳам қўшиб дамланадики, бу севимли ичимликнинг шифобахш хусусиятларини оширади. Қуйида ана шу ҳақда ҳикоя қиламиз.

МИЖОЗ ЧОЙ. Узоқ жойларга меҳмон бўлиб борганда ҳаво алмашганлиги учун кишн баъзан лохас бўлади. Шунда қора ва кўк чойни бир-бирига тенгма-тенг аралаштириб дамлаш ва босиб-босиб ичиш керак. Бундай чойнинг таъми анча тахир бўлади. Кўк чойдан қора чойга, ёки аксинча ўтиш учун ҳам кўпинча мижоз чой орқали қўникилади.

МУРЧ ЧОЙ. Кишн қаттиқ шамоллаган бўлса, ошдан кейин чойга пича мурч солиб ичса яхшигина терлайди. Бунинг учун 0,5 литрли чойнакка 1 чой қошиғида қора чой ва бир чимдим туйилган мурч солиб дамланади.

РАЙҲОНЛИ ЧОЙ. Чойнак чайқалгач чой билан бирга салқинда қуритиб элакн қилинган райҳон солинади. Нисбати: 0,5 литр қайноқ сув, 1 чой қошиқда қуруқ чой, бир чимдим райҳон. Ушбу чой жуда хушбўй бўлиб, паловдан сўнг ичилса райҳон таркибидаги ифор ҳисобига таом яхши ҳазмланади ва кишининг чеҳрасини очади. Қорин дам бўлишини босади.

СЕДАНАЛИ ЧОЙ. 0,5 литрли чойнакка 20 дона седана солиб пича қайноқ сув қуйгач чўққа қўйиб ширасини чиқарасиз, сўнгра кўк ёки қора чойдан бир чой қошиғига солиб, одатдаги усулда дамлайсиз.

«Саримсоқ палов» ейилганда оғиздан қўланса ҳидни кетказиш учун шундай чой ичилса яхши бўлади.

Сўнгра седананинг кишига нафи кўп. Абу Али Ибн Сино айтишича «Седана ингичка гижжани қовоқ уруғига ўхшаш ўлдиради... Уни асал ва иссиқ сувга қўшиб ичилса, қовуқ ва буйрақдаги тошларга фойда қилади ва чиқаради.

ЗАЪФАРОНЛИ ЧОЙ. 0,5 литрли чойнакка 1 чой қошиғида кўкчой ва пичоқ учида заъфарон солиб одатдаги усул билан дамланади. Паловдан сўнг кўнгил безовта бўлганда мана шу хилдаги чой ичилса нафи тегади. Бу тўғрида улуғ ҳакимнинг фикри бундай: «Сасишни тузатиб, ички аъзоларни кучайтиради... Заъфарон ичиш рангни чиройли қилади. Кўзни равшан қилади.. Юракни қувватли ва хурсанд қилади.

К. МАҲМУДОВ.

Қорақалпоқ адабиёти ва санъати декадаси олдидан

Исмоил ҚУРБОНБОЕВ

ОДАМ БИЛАН ОДАММАН

Бир олимга олим савол берибди:
— Нима қиммат?—Бу беш кунлик дунёда.
Доно унга шундай жавоб берибди:
— Яқин дўстинг барисидан зиёда.
Туғилиш, кўз юмиш умрнинг йўли
Яшаш хаёлнгни хўб сеҳрлайди.
Аммо бу дунёдан қачон кетмагин,
Энг яқин дўстгинанг сен деб йиғлайди...

* * *

Йўллар, йўллар ўйлантирар одамни
Йўллар ахир, безаб турар оламни.
Улар бошланади кичик сўқмоқдан,
Улардан яхши ҳам, ёмон ҳам ўтган.
Доно ўтса, ҳатто, сўқмоқ ҳам гулзор,
Аҳмоқ ўтса, йўл ҳам чекади озор.
Ҳамма ният билан чиқаркан йўлга,
Биз йўлдан, йўл биздан бўлмайди безор.
Умрнинг қанчасин ўтмайлик босиб,
Унга қўярмишлар шундайин ёзиб:
— Сўқмоқ гулзор бўлса, иқбол бўлгани.
Йўлинг сўқмоқ бўлса, умр сўлгани.

* * *

Икки зот бор дерлар мангу дунёда
Қувиб бир-бирини ғажиб келаркан.
Бири душман бўлса, ифлос бурунли,
Бирига дўст номин сийлаб берилган.
Душман доим турар бефурсат келган,
Ажалдай, ўқталиб, жонингни бер деб.
Дўстлар турар доим, қучоғин очиб,
Бир куни кўрмаса,—соғиндим, кел,—деб.
Биламан, бу кундан эрта яхшироқ,
Узига имлайди бу бўстон, бу боғ.
Ўтсам бу оламдан, дўстларим йиғлаб,
Ҳам кулиб қолмагай душманим бироқ...

С. БАРНОЕВ таржимаси.

Тиловберган ЖУМАМУРОДОВ

ТЕМИР ТОҒДА

Келган эдим соғиниб,
Юраккинам бўлиб
банд.
Темир тоғ деб
аталур,
Жисми исмига
монанд.
Боқиб кўнглим
тўймайди,
Кетсам кўзим
қиймайди.
Ёзай дейман
кўрганим,
Уланимга сиғмайди.

Н. САЪДУЛЛАЕВ таржимаси.

ТАҒЛИК

Маълумки ялтиратилган жиҳозлар авайлаб ишлатилиши талаб қилади. Бундай жиҳозлар учун энг қўрқинчлиси қайноқ чойнак, дазмол, това каби нарсалардир. Уларни ялтираб турган столга қўйилса, ўрни шундай қолади. Бунинг олдини олиш учун янги ишлаб чиқарилган керамика (сопол) ва поролон тагликдан фойдаланиш керак. Янги тагликдан фойдаланиб, ялтиратилган жиҳоз устига кофе қайнатилган чойнакни ҳам (ичидаги қайноқ кофеси билан) қайноқ бифштекс солинган товани ҳам бемалол қўйса бўлади. Таглик икки қават иссиққа чидамли сопол ва бир қават поролондан иборат. Бу эса иссиқликка жуда чидамли. Сопол ва поролон таглик эгилувчанлик хусусиятига эга.

СУРАТДА: янги таглик.

СУРАТДА ЗГН-1 маркали янги зажигалкани кўриб турибсиз. У Ленинград конструкторларининг охнрги янги моделларидан биридир. Зажигалка ўз гази билан уч ойгача тинимсиз ишлайди.

М. Миржалолов фотолари.

Сиз газетхонга айтиб бермоқчи бўлган бу ҳикоя оддий эшикнинг ошиқ ва мошиғи ҳақида эмас. Бир-бирини юрагидан урган барно йигит билан лобар қиз ҳақида ҳам эмас. Туппатузук икки йигит ҳақида.

Шундай қилиб Тошкент Давлат циркининг артистлари Фахриддин Шарифбоев билан Григорий Конвиссер ошиқ ва мошиқ бўлиб қолишди. Цирк санъатининг қизиқчилик жанрини эгаллаган бу иккн йигитнинг «тахаллуси» ҳам ёпишиб тушган.

Ошиқ Фахриддин Шарифбоев илгари цирк чавандози эди. Қорабайир отларида маҳоратини, эпчиллигини миллионлаб томошабинларга кўрсатган. Артист Совет Иттифоқи ва чет эл мамлакатларининг жуда кўп шаҳарларида бўлган. Энди у ўзини қизиқчиликка урди. Ошиқнинг мошиғи Григорий Конвиссер эса 5—6 йилдан бери циркда ишлаяпти.

Ошиқ билан мошиқ Москвада беш ой давомида программа тайёрлашди.

Қизиқчиларнинг программаси фақат Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари учун мўлжалланган.

«Иғвогар», «Штампчилар», «Яккама-якка», «Ахлат», «Олтин қўллар», «Совға», «Дангасалар», «Сатанглар», «Буйруқбоз» каби номерлар томошабинга кулги бахш этмасдан қўймайди.

Репетиция пайтида «Мушук» деган ҳангомани эшитиб қолдик.

Мошиқ кечаси билан ухлайолмайди. Унинг уйқусини ошиқнинг мушуги биғирлаб миёвлаши бузади. Шундан кейин мошиқ ошиқдан сўрайди.

МОШИҚ — Мушугинг кечаси нега миёвлаб беради.

ОШИҚ — Чўмилтираман.

МОШИҚ — Мен ҳам чўмилтираман.

ОШИҚ — Қандай чўмилтирасан!

МОШИҚ — Кечаси соат 12 да иссиқ ваннага соламан. Совун суриб чўмилтираман. Кейин сочиқ билан артиб, каравотимга секин ётқизиб «обболайман», сенчи.

ОШИҚ — Мен чўмилтириб бўлгач сочиққа яхшилаб ўрайманда, кейин пружинадек бураб сиқаман. Шундан кейин мушукдаги сув ҳам, сочиқнинг ҳўли ҳам кетади.

Бу ҳангоманн эшитиб залда беихтиёр кулги кўтарилади. Ижодкорлар биринчидан мушукни чеўмилтирувчиларни, иккинчидан кечаси ҳаммаанинг ғашига тегиб, магнитофон бақиртиришн бошлашди. Бир йилча давом этадиган бу сафар дам циркда, дам клуб саҳнасида, пахтакорлар даласида, дуч келган жойда давом этади.

Қизиқчиликни маҳорат билан эгаллаган тошкентлик артистларга оқ йўл тилаймиз.

А. ПУЛАТОВ.

СУҒАТДА: Репетиция пайтида фотога тушнрилган кўринишлар.

● Кулги усталари ҳузурида ●

„ОШИҚ БИЛАН МОШИҚ“

ХАРАКТЕРИНГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

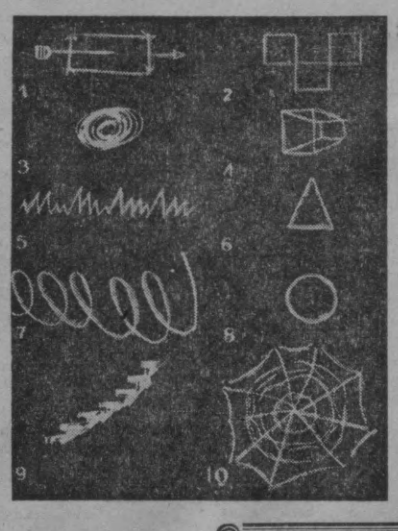

Телефон орқали гаплашган пайтингизда ёки бирор бир бўш вақтингизда қўлингиз беихтиёр оқ қоғоз бетига алла қандай чизиқлар, суратлар, схемалар чизади, шундай эмасми? Борди-ю шундай бўлса, сиз ҳам ўз характерингиз ҳақида Польша журнали «Понарама» таклиф қилган баъзи нарсаларни билиб олиш ниятидадирсиз. Қўлингиз кўпинча чизишга одатланиб қолган шаклга қараб, ўз табиатингиз ҳақида баъзи бир қизиқарли маълумотларни билиб олиш унчалик қийин эмас экан. Эътиборингизга ҳавола этилаётган суратдаги рақамлар ёнидаги чизиқлар ўн хил характердаги кишилар ҳақида характеристика беради.

Албатта, бу ерда айтилган гапларга жуда ҳам жиддий қараманг, аммо шундай бўлсада...

1. Бир сўзли ва шафқатсиз киши бир фикрда турувчи бўлади. Узил-кесил қарорлар тарафдори «ади-бади»ларга асло тоқат қилмайди. Бундай одамга таъсир ўтказиш амри маҳолдир.

2. Мушоҳада юритадиган, ҳаёт тажрибасидан ўтган кишилар диққат-эътиборни бир жойга тўплашда катта қобиляятга эга бўлади. Ишда бундай кишилар яхши мўтахассис бўлибгина қолмай, балки аъло ҳулқли, ишга жиддий қараши билан ҳам ажралиб туради. Молиявий ишларда тийинларнинг аниқ ҳисобини яхши кўради.

3. Одамови, ичидан пишган, камгап киши, табиати эса мулойим, бамаъни, мушфиқ, кутилгандан зиёд мушфиқ бўлади. Узгалар билан муносабатда ҳеч кимнинг кўнглига озор етказмасликка ҳаракат қилади. Ҳаётга бироз саёз қарайди, вақтичоғликни унча хуш кўрмайди.

4. Зиёли, фикрловчи киши. Кўзлаган мақсадига эришиш йўлини билади. Кучли ирода эгасидир. Ҳар дақиқадаги фикри ойдин, мантиқлидир. Лекин баъзи бир нарсаларни етарлича баҳоламайди. Кишиларнинг уни кўкларга кўтаришларини, у билан фахрланишларини яхши кўради.

5. Кучли таассурот остида бўлган ёки мумкин қадар бир текис табиатли бўлмаган киши. У давомли бир нарсани қидиради, қандайдир бир нарсани кутади... Жиззаки, шунинг учун ҳам атрофдагилар билан тез-тез «бахс»лашиб туради.

6. Жуда кучли характерга эга бўлган киши. Агарда расмни солувчи аёл киши бўлса, унинг расми аёлнинг юксак зиёлилигидан дарак беради. Ўзларини энг олий жаноб ҳулқли одамлар эканлигини намойиш этадилар. Бу яхши хусусиятларини ҳис этган ҳолда, ҳамиша унга садоқатда бўладилар.

7. Гапга кўнадиган, содда дил, бепарво, баъзида ҳатто енгил табиатли. Бундай расмни тассаввур этган одам, кераксиз харажатлар, дабдабаларни яхши кўради. У ўзининг кайфи чоғлигига катта аҳамият беради, атрофдагилар унинг қиёфасида худбинни кўрадилар.

8. Қобиқ шаклидаги расмни чизувчи киши, ўз табиати билан дунёдан яккаланган бўлади. Унинг табиатидаги асосий хусусиятлари, ожизлик, баъзида эса ҳомушликдир. У ўз қобиғида яашйди. Ҳаётга қатъиятли ва ғаргати етишмайди. Бундай кишини қатъиятли ва хушчақчақ одамлар ўз доирасига тортади.

9. Зинапоялар расмини солишга иштиёқи бўлган кишилар, ўзининг юксак кучли табиати билан ажралиб турадилар. Улар кўп ишларни юзага чиқаришга ўзларини қодир деб ҳисоблайдилар.

10. Ялқов ва вайсақи одам. Унинг учун бошқалар ишлашини ва бир қарорга келишини яхши кўради.

(«Техника молодежи» журналидан).

РАССОМ ТАБАССУМИ

— Ўртоқ Ҳақберди Ҳақбоевни ҳам президиумга сайлаб қўяқолсак деган таклиф тушди, ўртоқлар...

— Гражданин, сиздан икки кишига ҳақ оламан...

— Ниҳоят, жонгинам, сенинг рамзий портретингни яратишга эришдим...

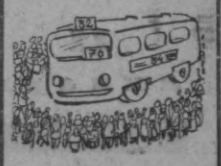

Бекатдаги диалоглар:
— Бу 32-ми, болам?
— Йўқ, 76-га ўхшайди.
— Бициида 34 ёзилган-ку?
— Е товба-ей!..
— Астаъфурулло!!!

Рассом А. ХОЛИҚОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

«Енка»

Тартудаги (Эстония ССР) пиво заводи янги ичимлик ишлаб чиқара бошлади. Бу ичимлик «Енка» деб аталади. «Енка» ичимлигининг составида қанд, коньяк ва сув бор. Бунга яна апельсин эссенцияси, лимон кислотаси ва бошқа ҳар хил доривор ўсимликлар қўшилган.

«Гранат»

Ленинграднинг «Красний май» шиша заводи усталари томонидан яратилган чиройли биллур ваза кубок ана шундай ном олди. Бу камалак сингари товланиб турувчи биллур идишларни тез кунда магазинлардан сотиб олишингиз мумкин.

Хушчақчақлар

«Кавказ асираси» кинокомедиясида қатнашган комик артистлар — Юрий Никулин, Евгений Моргунов, Георгий Вицинлар жуда кўп кино шинаванделари олқишига сазовор бўлган санъаткорлардир. Тула областидаги Алексин химия комбинати усталари уларга бағишлаб ҳар хил сервизлар тайёрладилар.

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

КЕСИШ КЕРАКМИ ЁКИ ЭШИШ

Қўлида пичоғи бўлмаса, писта чақишни севадиганлар кунгабоқар «лаганини» эшиб, синдириб оладилар. Липецк трактор заводида трубаларни кесиш учун худди шу усулдан фойдаланилди. Заготовка олинадиган труба аввал прессда айлантириб белгилаб чиқилади. Сўнгра трубани айлантириб эшадилар. Труба осонликча бўлинади. Шуннси муҳимки, трубани бу усулда «кесганда» мутлақо чиқинди чиқмайди.

ТОВУШ ВА ШАМОЛ

«Дарахт баргларини аста қимирлатаётган шабада...» Шабада тезлигини ўлчаб бўладими? Анчагача бунинг имконияти бўлмади. Тезликни ўлчайдиган оддий асбоб—анемометр шамол тезлиги секундига 0,5—1 метрга тушиб қолгач ишламай қўяди. Шамол кучли бўлганда ҳам анемометр ишламайди. Мамлакатимизда яратилган ультратовушли анемометрнинг эса бундай камчиликлари йўқ. Маълумки шамол товуш тўлқинлари ҳаракатини тезлатиши ёки секинлатиши мумкин. Янги асбобда шамолнинг худди шу хусусиятидан фойдаланилган. Янги асбоб ёрдамида бўрон тезлигини, секундига атиги 2 миллиметр тезликда эсадиган шабаданинг тезлигини ҳам ўлчаш мумкин.

Кунлардан бир кун...

«СИРЛИ ТЕЛЕФОН»

Машҳур киноактриса ва эстрада куйчиси Дорис Дейга мухлислари ва унинг қўлини сўровчи кишиларнинг қўнгироқлари жонига текканидан, телефон компаниясидан шахсий телефонининг номерини ўзгартириб беришларини илтимос қилди. Бахтга қарши ороми узоққа чўзилмади. Орадан бир неча кун утар-ўтмас телефон қўнгироқлари илгаригидан кўпроқ жирингласа жирингладики, астки камаймади. Буни қарангки, тажрибали компания унинг «сирли телефон» номерини енг учида саксон долардан пуллайверибди.

ХАФАЛИК

Академик Ферсман болаларни жуда қаттиқ севар эди. Улар учун «Қизиқарли геохимия», «Қизиқарли минералогия» каби китобларни ёзган.

Кунларнинг бирида у кичик дўстларининг биридан қисқагина мактуб олади. Унда рубцовсклик ўқувчи Дегтярев А. Е. Ферсманнинг олтмиш ёшга тулиши ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганини эшитиб шундай деб ёзибди: «Қадрли Александр Евгеньевич! Сизнинг шундай қари киши эканлигингизни билиб жудаям хафа бўлиб кетдим».

КАРУЗО

Таниқли ашулачи Карузо ўзини дунёда энг машҳур киши деб ўйларди.

Бир куни йўлда Карузонинг машинаси бузилиб қолиб, бир фермернинг ҳузурига киришга мажбур бўлади. Ашулачи ўз номини виқор билан айтганида, фермер сакраб ўрнидан туриб кетиб. Карузонинг қўлини маҳкам сиқаркан, жон ҳолатда шундай дебди: «Ўзимнинг кичкинагина ошхонамда буюк сайёҳни учратишни ҳеч қачон хаёлимга ҳам келтирмагандим!».

ТАВСИЯНОМА

Бир ўртамиёна актёр Бернард Шоудан тавсиянома беришни илтимос қилибди. Шоу мийиғида кулибди-да, кейин ёзиб берибди: «Актёр Н. Гамлет, Ромео, Фердинанд ролларида ва пианиню, флейта, бильярдда ўйнайди. Лекин охиргисида жуда маҳорат билан ўйнайди».

ИҲЛИ ОСОН

Бернард Шоудан сўрашибди:
— Айтингчи, сиз қандай қилиб ҳозиржавоблик билан улуғ ва доно сўзларни топа оласиз?
—Бу жуда осон,— дебди Шоу. —Беъмани нарсани хаёлимдан ўтказаман-да, сўнгра тескарисини гапираман.

Б. ПЎЛАТОВ таржимаси.

АНГЛИЯ. Хедли шаҳарчасидаги 57 ёшли дурадгор Д. Хесси велосипед педаллари билан ҳаракатга келадиган бу учар аппаратни ихтиро қилиш учун икки йил вақтини сарфлади. Аппаратнинг узунлиги 3 метрдан сал ортиқ, қанотлари олти метрга яқин.

Баҳорда бу конструктор ўз моделини синаб кўрмоқчи.

Пресс Ассошиэйшн — ТАСС фотоси.

Тезликни эшитиш мумкин

Марра орқада қолди, спортчи шундан кейингина ўзининг қанчалик тезликда сузганини біла олади. Балки мусобақаларда шундай бўлиши шартдир, лекин машқ вақтида эса... Хуллас, сузувчининг муваффақиятли машқ қилиши учун автомобиль спидометрига ўхшаш асбоб керак. Аммо сузувчи бундай асбобни кузатиб боролмайди. Шу сабабли ихтирочилар В. Кубишкин ва Г. Линенберг сузиш тезлигини кўриб эмас, балки эшитиб биладиган асбоб яратдилар. Пилдиракли бу кичкина асбоб қайиш билан спортчи белига боғлаб қўйилади. Унинг ичида болалар шиқилдоғига ўхшаш нарса бор. Спортчи унинг овозини эшитиб, қанчалик тезлик билан сузаётганини аниқ биліб олади.

Пойтахт экранларида

ТОНГГИ САДОЛАР

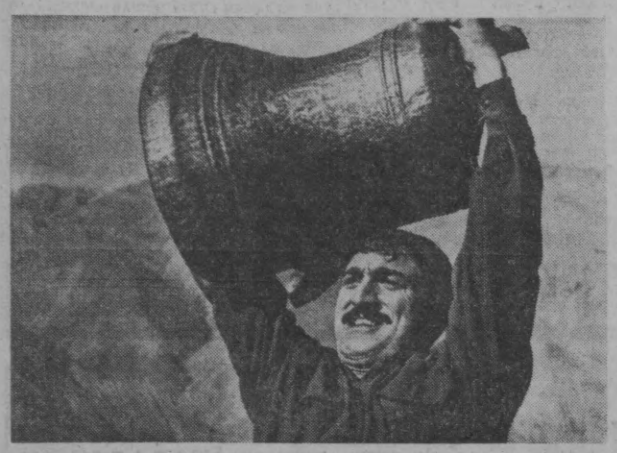

Кичкина тоғ қишлоқларидан биринга Ладо Яшвили исмли ёш ўқитувчи йигит келади. Унинг мақсади қишлоқ ҳаётини кўриш ва ўзининг ҳаётда тутган ўрнини синаб кўриш эди. Унга ҳаракатчан тоғликларнинг ҳаёти, урф-одатлари, шароитлари жуда ёқиб қолади. Ладо мактаб мудирининг уйига жойлашади.

Ладо биринчи дарсини сабрсизлик билан кутарди. У юқори синф ўқувчилари билан қизиқиб биринчи дарсини яхши ўтказади. Ўқувчилар ҳам уни ҳурмат ва ишонч билан кутиб олишади.

Ладо уйга қайтаркан, ёмғир шаррос қуйиб беради.. У қишлоқ кутубхонасига киради. Кутубхоначи қиз Кету унга жуда ёқиб қолади. Қиз ҳам ногаҳон йигитни севиб қолади. Лекин улар орасига бошқа нарса тўғаноқ бўлади. Тоғлик одатига кўра қизни колхоз шофёри Чопе исмли йигитга уноштириб қўйишган. Агар қайси бир қиз бу қондадан четлашишни қаттиқ туриб талаб қилади. Буни Чопенинг акаси, мактаб директори Темраз ҳам қатъий талаб қилади. У Ладога асрдан асрга ўтиб келаётган бу урф - одатни оёқ остига қилиш, қонунни бузганларнинг бутун авлод-аждодига бахтсизлик келтиришини уқтиради.

Лекин Ладо эсанкирамайди, ўз фикрида қаттиқ туради. Шунда у кураш ва ўз бурчи олдида ўзини синаб кўради.

Ниҳоят севишганлар учун энг оғир ва энг кўрқинчли кеча ҳам етиб келади. Дастлабки тонг қўнғироқлари чалинганидан сўнг қишлоқ аҳолиси бир жойга йиғиладиган. Ладо билан Кету улар олдидан ўтиб қишлоқ совети томон йўл олишади. Халқ бу эски урф-одатлар устидан ғалаба қозонган енгилмас муҳаббат олдида бош эгади. Улар икки ёшнинг йўлини тўсолмайдилар.

Ролларда: Ладо—Григорий Китайшвили, Кету—Манана Дашкиани. Чопе—Зурар Капанидзе, Темраз — Георгий Гоцерели, Мациса — Манана Пховрабова ва бошқалар.

Сценарий муаллифлари: Теймураз Маглаперидзе, Гугули Мгеладзе.

Постановкачи - режиссёр Гугули Мгелазде.

Оператор Гиви Рачвелишвили.

Постановкачи рассом Кахи Хуцишвили. «Грузия-фильм» маҳсулоти.

Олесь ГОНЧАР.

(Романдан боблар)

МЕН сенинг ўрнингда бўлганимда... Бу ердан кетиб нима қиласан: теварак-атрофингга бир назар ташла — нақадар гаштли! Лиманлар, тил, ороллар...

— Сокин, тиқ этган шамоли йўқ дарё ҳалқаси, — кесатаги маниласи ёнида оёқларини чалиштириб турган Гриня Мамайчук.

— Хўш дарё ҳалқаси бўлса нима бўпти? — қулоғини динг қилади Сухомлин.

— Бировга дарё ҳалқаси маъқул бўлса, бировга жаҳон океанининг қирғоқлари маъқул, — Мамайчук бутун қирғоққа кўйлагининг қизили уриб, Сухомлинга орқасини ўгириб олиб.

Дорошенко лиманга, жимиллаб турган сув ва ундан келаётган майингина шабадага назар ташлайди. Бу ерлар чиндан ҳам яхши эди. Қирғоқдаги оппоқ қумлар ҳам, мана бу қиёси йўқ сокинлик ҳам, кишини эркаловчи майин шамол ҳам жуда кўнгилли эди. Назарида мана бу денгизнинг майин шабадаси, кундузлари ҳавони мусаффо қилиб денгиздан, тунлари қуруқликдан эсиб турадиган ва денгиз билан чўлни абадул-абад ҳаракатини бирлаштириб турадиган саррин елда аёл кишининг эркалашидай аллақандай илиқлик бордек бўлиб туйилади. Бироқ, анави уфқдан ҳам ошиб ўтиб кетган ва уни тинмай ўзига чорлаб турган, қалбига қанот бахш этаётган ерларни нима билан қиёс қилиб бўлади! Ҳа, бу фақат улуғ океан қирғоғи жонажон сохил, ундан сайёҳликка нотинч йўллар кенгликларга чақириқ овози, назарида Дорошенкони ўлим тўшагидан ҳам турғизиб юборишга қодир бўлган чақириқ овози келиб туради. Яна океанга, гарчи сен учун истеъдод чўққиси бўлиб қолса ҳам, яна бир рейсга чиқса бас...

— Хўш, бир балиқ шўрва қилвормаймизми,— дейди Сухомлин, саватда бултонглаб ётган балиқлардан дурустроғини ғанлаб олар экан. Кейин уч оёқ ўчоғини ўрнатиб, гулхан ёқиб юборади.

Балиқчилар қолган балиқларни тушириб, хўл тўрларини ходаларга илишади. Дорошенко эса Сухомлиннинг ёнига бориб, у ҳам балиқ тозалаш тутинади.

— Қани, бир гапириб берчи, ўзи нима бўлди,— сўрайди у Сухомлиндан.— Қандай қилиб сен кўзбўямачилар қаторига кириб қолдинг?

Сухомлин дўстининг бу саволидан хафа бўлмайди. Шошилмай балиқ тозалаб ўтириб, қандай қилиб автомобиль шиналаридан, ўша, аллақаердаги Сибирь қурилишларидан биридан ғайриқонуний йўл билан бир контейнер сотиб олинган шиналардан қўйганини муфассал ҳикоя қилишга тушади, кейин у масҳарааомуз бир оҳангда яна бир рамзли ҳикоясини айтиб беради. У ҳамма мажлисларда комсомол-ёшлардан ташкил топган узумчилик бригадаси ҳақида оғиз кўпиртиргани-кўпиртирган экан, аслида эса у звено асосан неваралик комсомоллардан иборат бўлса ҳам...

— Мана шундай қилиб яшаб келдим. Шунақа одам эдим. Иван, фақат шу ерга келганимдан кейингина ўзимни чин маънода инсон деб ҳис- қила бошладим... Сен директор бўлиш, айниқса виночилик совхозининг директори бўлиш нима эканини ҳатто тасаввур ҳам қилолмайсан... Ду дегустатор деган зотларнинг кўплигини айтмайсизми! У ёқдан келишади, бу ёқдан келишади, ертўлага олиб борасан, меҳмон қиласан, баъзилари эса, ҳатто, уйимга олиб кетиш учун қуйиб бер, деб идишни ҳам тутади. Кейин эса ҳамма активларда сенинг пўстагингни қоқишгани қоқишган. Йил бўйи штурм, шошқич, қаттиқ танбеҳ, ҳар мажлисдан пешананг ғурра бўлиб қайтасан, маишатинг зўр, деб виговор ёпиштиришади. Шу ҳам ҳаёт бўлиптими?

— Лекин, барибир, қаҳрамонликни беришипти-ку?

— Менинг нимам қаҳрамон бўлсин? Нима учун? Йиллар давомида телефон қўнғироқларига чиқиб келганим учунми? Уйимда қоидага мувофиқ телефоним бор. Ҳамма қўнғироқлар — бригадалардан ҳам, райондан ҳам милиция ё «Заготскот»дан қилинган қўнғироқлар тўғри меникига келиб тушади. Ҳа кундузи, ҳа кечаси тинчлик бор. Иссиқ ўрнингдан турғазишади, чақиришади, дакки беришади. Болаларим катта бўлиб қолишиптиямки, дурустроқ кўролмайман. Китоб ўқигани вақт йўқ. Мана шу балиқчилик артелига келиб қоровул бўлиб ишлай бошладим-у, тўйиб китоб ўқийдиган бўлдим. Ёзда ҳов анави кўрфазда ёз бўйи балиқчиларнинг уйига қоровуллик қилганимда бутун бошли университетни ўтгандай бўлдим. Шунча йилдан бери энди ўз ҳаётим устида ўйлаб қолдим. «Наҳотки, биз, саҳроликлар, Поднепровье антларининг авлодлари, кўзбўямачи бўлиб кетаётган бўлсак? Наҳотки, сен, ўртоқ Сухомлин, ўз виждонингни бир медалчага алмаштирган бўлсанг? Кўзбўямачиларни фош қилиш бошланганда, мен, медалимни топширмоқчи бўлиб райкомга бордим. «Ўзим топширяпман, — дедим бориб, — виждонан олинган эмас». Олишмади. «Агар лозим топиб беришган экан, тақиб юравер дейишди менга. — Ахир жуда ҳам бекорга беришмаган-ку, аслида ҳам эшакдай ишлагансан-ку...» Ашаддий кўзбўямачилар ҳозир ҳам бор, уларни ўзгартириб бўлмайди, ҳали-ҳали алам ларига чидолмайди, мен бўлсам, Иван, бугунги кунда мени ҳалол йўлга олиб чиққанлардан астойидил миннатдорман, раҳмат дейман. Хатосини тушуниб олган бир ёлгиз менми? Қаттиқ жаладан кейин экинзорларда бошқнинг ўсишига ўхшаб, одамлар ўшандан кейин хушларини тўплаб, ҳалол йўлга ўтиб олишяпти. Мана энди, қараб туриб, ўзим ҳайрон қоламан: шундай шармандалик иш, ошириб ёзиш даражасига кандай қилиб тушиб қолдим экан-а? Оддий бир виночилик хўжалиги бўлса-ю, унинг атрофида бўладиган ов, шовқин-суроқи кўрсангиз... Шу, даражага бориб етибманки, шухрат қозонаман деб районда шиша кўтариб уйма-уй, юриб, чойхонама-чойхона текин томоқларни меҳмон қилиб юрибман. Хўш, шухратнинг нима маъниси бор? Бир куни шаҳарда, кўргазмада бир сурат кўрган эдим: менга ўхшаш бир яланг оёқ, орқасида қаноти билан қаёққадир елиб кетяпти. Маънисини чаққинумча, ўша суратнинг олдида анча туриб қолдим, кейин идрок қилсам, бу Вақтнинг ўтишига ишора аллегория экан. Чунки Вақт кекса, ва Вақт шундай тез учқур бўлади. Крестлар, орденлар, медаллар ерда, оёги остида ўйилиб ётиптти, ўша қария эса уларни шафқатсизлик билан босиб, янчиб кетяпти, гўё унинг учун шухрат икки пулдек. Ўйилиб ётган танга, динорларни босиб янчади, негаки, бойликнинг ҳам унинг учун қадри-қиммати йўқдек. Фақат «Ҳақиқат» деб ёзилган китобни эҳтиёт билан бағрига босиб турипти. Унинг учун: ошнам, фақат ҳақиқатгина қимматли! Ҳамма нарсадан ҳам қадрли!

Дорошенко, ҳикоясини тинглаб ўтирар экан, бир вақтлардаги Сухомлинни сира таниёлмасди. Бундан бир неча йил муқаддам, Дорошенко Сухомлинни минглаб ташвишлардан саркалавасини йўқотиб хориб-чарчаб шошиб юрганида кўрган эди. Ўшанда Дорошенко у билан тузукроқ гаплашолган ҳам эмас эди, негаки у ўшанда аллақандай комиссиянинг келишини кутаётган, шу муносабат билан аллакимнинг кўнглини олмоқчи бўлиб турган бўлса керак. мана энди бутун ўша қилмишларидан ўзи кулиб ўтирипти. Гўё рўпарангда онадан қайта туғма бўлган, қалби қулликдан батамом қутилиб, соғлом бўлиб кетган очиқ кўнгилли одам ўтирар эди.

Балиқ ва ўлжаларини тинчитиб, қолган балиқчилар ҳам уларнинг олдиларига келишди. Улар, бу қирғоқда кўзбўямачилардан дурустгина ошпазлар чиқар экан деб, Сухомлинга ҳазил қилишар, бошлиқлари эса бундан ҳафа ҳам бўлмас эди.

— Сиз яна рейсга чиқар эканси-да? Яна елканингиз кўтарилар эканда? — деб мурожаат қилишади балиқчилар капитанга қараб, кейин, яна бир саҳро йигитини ўзи билан бирга олиб кетаётганини эшитишиб, шундай ҳам ўнғайсизланиб турган Виталийни қуршаб олишади ва йигитчага турли-туман маслаҳатлар беришга тушишади.

— Сен у ерда юзимизни зинҳор ерга қарата кўрма! Ўзингга пишиқ бўл!

— Бизнинг ўлкамиз денгиз ва океанларга қанчадан-қанча капитанларни берганини ўзинг ҳам биласан, — Шундай дея улар доғи чиққан ҳамшаҳарлари — узоққа сузиш капитанлари, китобойлар, штурманлар ва, улар билан бирга, машҳур чўпон ва механизаторларни, гарчи денгизчи бўлмаган бўлса ҳам, шу ердан, Лимонскдан чиққан икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамонини номма-ном санай кетишади.

— Ҳа, денгизларга кадрларни биз берамиз, — дейди балиқ шўрвасининг тузини росалайтуриб Сухомлин ҳам.—Ахир ота-бободларимиз денгизда бекорга казакчилик қилишган эмас-да, ҳатто Қора денгиз ҳам ўша вақтларда казаклар денгизи деб номланган эканку!

— Ҳали сени у ерда экваторда чўмилтиришади, — огоҳлантиришади балиқчилар Виталикни,—аммо сен бундан қўрқма. Бордию боцманга юбориб, ватерлиниядан бир парча олиб кел, дейишса — унда бир оз ўйлаб кўр.

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Бошқа газетанинг ўтган сонларида).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио

11 январь — ШАНБА

18.00 Қўшиқлардан—куйларга (ўзбекча). 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Енгил куйлар (ўзбекча). 20.00 «ЛЕНИННОМА» программаси. 21.00 «Социалистик мамлакатларда» деган эшиттириш (ўзбекча). 21.10 «Жонажон ўлка бўйлаб» деган концерт (ўзбекча). 22.20 Маном кечаси. 23.10 «Шанба оқшомида» деган концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). 19.30 Ўзбекистон ёзувчиларининг ҳикоялари (русча) 20.00 «Бузрук» маҳомидан парчалар. 20.30 Озарбайжон куйлари. 20-50 «Проблемалар, тадқиқотлар, ўйлар» (русча). 21.00 Рақс куйлари. 21.30 А. Дерменжи. «Ватан алангаси» очерки (татарча).

12 январь — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.45 Шогирдлар — устозлар ҳақида» деган эшиттириш (ўзбекча). 8.25 «Эрталабки салом!» деган концерт. 9.30 Қўшиқлар, ҳазиллар, рақслар. 10.30 Шарқ куйлари. 11.15 «Табассум» радиожурнали. 12.15 «Эрталабки салом!» (Москва). 13.30 Радио эшиттувчиларнинг хатлари асосида концерт (русча). 14.00 «ПАХТАКОР» радиожурнали. 15.00 «Конвертларни очганда» (ўзбекча). 15.10 Халқ талантлари концерти (ўзбекча). 16.10 «Ўзбекистон халқ артисти Обид Жалилов» деган адабий-драматик эшиттириш (ўзбекча). 17.40 Экран янгиликлари.

18.00 «Музикали глобус» (ўзбекча). 18.40 Жаҳон музика санъати хазинасидан. М. Глинка. «Патетик трио». 19.20 «Сиз ёқтирган артистлар» (ўзбекча). 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.30 Севги қўшиқлари (ўзбекча). 21.00 «Дунё хариталаси олдида» (ўзбекча). 21.10 Дам олиш концерти. 22.20 «Табассум» радиожурнали. Такрорий эшиттириш. 23.10 Лирика кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Таниқли ижрочилар концерти. 9.15 Реклама ва эълонлар. 9.30 Концерт (русча).

19.00 Концерт (ўзбекча). 19.30 Совет Иттифоқи санъат устаталарининг концерти. 20.00 «Юнэсть» радиостанциясининг программаси (Москва). 21.00 Дам олиш концерти (тожикча). 21.30 Эстрада рақс концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 1. К. Миллекер. «Вице-адмирал» оперетасининг монтажи. 2. В. Райчев. «Маэстронинг ёшлиги» оперетаси.

17.00 А. Рябов. «Сорочин ярмаркаси» оперетасининг монтажи.

Телевизор

11 январь — ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «ЕШЛИК» студияси кўрсатади. Интернационал дўстлик клуби. 19.00 Телевизион янгиликлар. 19.15 «Ер севги орзу». Кинофильм. 19.40 «Халқ талантлари». В. Абдуллаев. Р. Шайхутдинова. 20.25 Кўрсатишлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 Рангли телевидение программаси. 21.45 Фигурали учиш бўйича СССР биринчилиги учун яккаучиш. Эркаклар. 23.00 «Оғонек». 00.30 Саргузашт ва фантастика ижодий бирлашмаси. И. Прут. 1919 йил. Телевизион спектакль. 01.30 «Ленинград оқшомлари» Музикали программа. 02.30 Москва кўрсатишларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.00 Хоккей бўйича СССР биринчилиги. МАСК — «ДИНАМО» (Москва). Танаффус вақтларида телевизион янгиликлар ва «Кун янгиликлари» киножурнали.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.30 «Шанба кокуштадан сўнг». Дам олиш программаси (такрорий эшиттириш). 21.10 «Шарқ назми тароналари». Концерт. 21.45 «Ящил арзва». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.30 ДУШАНБА ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТИШЛАРИ.

12 январь — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 10.00 Болалар учун. Қишки дуб дарахти». Телефильм. 10.15 «Звездочка». Тележурнал. 10.45 «Александр Невский». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида 12.00 «Биргалиқда куйлайлик». Куйбишев райониндаги 113-мактаб бадиий ҳаваскорларининг концерти.

12.40 «Тайга сукунати». Бадиий фильм. 14.00 Чорвадорлар учун эшиттириш ва концерт. Қозоқ тилида. 16.55 Кўрсатишлар программаси. 17.00 Болалар учун. «Мўъжизасиз мўъжизалар» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 17.30 Болалар учун. «Машенька ва айиқ». Кинофильм.

18.00 «Ахборот» информацион программаси. 18.30 «Гитлернинг Рейндаги ворислари». Ҳужжатли фильм. 18.40 «Қизларни қабул қилмаймиз». Кинокомедия. 20.00 Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05 «ЕШЛИК» студияси кўрсатади. «Истиқбол эгалари». Тележурнал. 20.55 «Ахборот» информацион программаси. 21.25 10 минут куй тинглаг. 21.35 «Дори-дармонларнинг яратилиши». Илмий-оммабоп фильм. 21.55 Қўшиқ ёзувчи шоирлар. Пўлат Мўмин.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

14.00 Болаларнинг эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.15 Телевизион янгиликлар. 12.30 Ўқувчилар учун. «Будильник». 13.00 Музикали киоска. 13.30 «Лужникадаги арча». 14.15 Ўқувчилар учун. Билим байрами». 15.30 «Республика ёдгорликлари ҳақидаги декрет». 16.00 Хоккей бўйича СССР биринчилиги. «ДИНАМО» (Москва) — АСК (Свердловск). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар. 17.45 Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. Киножурнал.

18.00 Фигурали учиш бўйича СССР биринчилиги. Мусобақа қатнашчиларининг кўргазмали чиқишлари. 20.30 Қишлоқ соати. 21.30 Рангли телевидение программаси. 23.00 «Етти кун». Халқаро программа. 23.45 Пуччининнинг «Чио-Чио-Сан» операси. Воронеж Давлат опера ва балет театрининг операси. Танаффус вақтида спорт янгиликлари. 02.45 Москва кўрсатишларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.35 ФРУНЗЕ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТИШЛАРИ.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

МЕВА—САБЗАВОТЛАР ВА КАРТОШКА САВДОСИНИ ЯХШИЛАШ МАҚСАДИДА «ТАШЗАГОТПЛОДООВОШТОРГ», «ГАСТРОНОМ» ВА РАЙПИШЧЕТОРГЛАРНИНГ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАГАЗИНЛАРИДА ҚЎШИМЧА МЕВА—САБЗАВОТ БУЛИМЛАРИ ОЧИЛДИ.

ЛЕНИН РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРДА:

№ 40—2-Сарикўл кўчаси;
№ 49—Мало-Бешагач кўчаси;
№ 50—Рисовий массиви;
№ 12—Мало-Бешагач кўчаси, 126-уй;
№ 55—Кўк бозор;
№ 2—Вокзал олди майдони;
№ 11—2-Сарикўл кўчаси, 1-уй.
№44 —Аэропорт кўчаси, 20-уй;
№ 34—Пролетар кўчаси, 19-уй;
№ 7 ва17—Госпиталь бозори;
№ 31—Кафанов кўчаси, 31-уй;

ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА:

№ 11—Фрунзе район колхоз бозори;
№ 26—Первомай бозори;
№ 38—Спутник шаҳарчаси;
№ 5—Б. Хмельницкий кўчаси, 11-уй;
№ 7—Стаханов кўчаси, 38-уй;
№ 10—Муқимий кўчаси, 42-уй;
№ 30—Первомай бозори;
№ 37—Ш. Руставели кўчаси, 140-уй;
№ 53—Марказий бозор.

КУЙБИШЕВ РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА:

№ 1—Новомосковский кўчаси, 26-уй;
№ 6—Олой бозори;
№9—Новоульяновский кўчаси, 52-уй;
№ 11—Високовольт массиви, 11-уй;
№ 8—Комсомол 40 йиллиги кўчаси;
№ 14—Луначарский шоссеси, 67-уй;
№ 30—Комсомол 40 йиллиги кўчаси;
№ 37—Луначарский шоссеси;
№ 43—Ф. Хўжаев кўчаси;
№ 52—Олой бозори;
№ 66—Пушкин кўчаси, 80-уй.
№ 55—Генерал Петров кўчаси
№ 38—Луначарский кўчаси (партия мактаби қаршисида)
№ 79—Морозов кўчаси;
№ 82—Олой бозори.

ОКТЯБРЬ РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА:

№ 14—Сагбан кўчаси, Кочубей проезди;
№ 24—Корасарой кўчаси, 282-уй;
№ 48—Катта олмазор тракти;
№ 51—Навоий кўчаси, 2-уй;
№ 108—Октябрь бозори;
№ 112—Уйғур кўчаси, 484-уй;
№ 79—Уйғур кўчаси, 448-уй;
№ 121—Навоий-Шайхантавур;
№ 35—У. Ширин кўчаси;
№ 72—У. Юсупов кўчаси;

КИРОВ РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА:

№ 10—Энгельс кўчаси, 56-уй;
№ 13—Энгельс кўчаси, 28-уй;
№ 18—Турққўрғон кўчаси, 16-уй;
№ 14—Селекционний кўчаси;
№ 22—Қорамурт кўчаси, микрорайон;
№ 42—Кисловодский кўчаси, 90-уй
№43—Кисловодский кўчаси, 120-уй;
№ 25—Қорамурт кўчаси, 149-уй;
№ 44—У. Ширин кўчаси, 108-уй;
№ 48— У. Ширин кўчаси, 22-уй;
№ 33—Бетон заводи қошидаги қурилиш майдончаси;
№ 49—У. Ширин кўчаси.

ЧИЛОНЗОР РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА:

№ 2—Чилонзор, 1-квартал, 67-уй;
№ 10—«Халқлар дўстлиги» проспекти;
№ 13—Волгоград кўчаси, 6-квартал;
№ 31—Чилонзор, 6-квартал, 21-уй;
№ 48—Муқимий кўчаси, 2-квартал;
№ 49—Муқимий кўчаси, 5-уй.
№ 50—Г. Гулом кўчаси;
№ 51—Катта қозиробод кўчаси;
№ 53—Чилонзор, 12-квартал, 37-уй;
№ 55—Чилонзор, 23-квартал 40-уй;
№ 69—Бешёғоч колхоз бозори;
№ 21—19-квартал;
№ 65—Пионёрский ва Волгоград кўчаларининг бурчаги;
№ 66—Муқимий кўчаси;
№ 67—Домбробод.

ҲАМЗА РАЙПИШЧЕТОРГИ БУЙИЧА:

№ 33—4-турар жой шаҳарчаси, Проёктная кўчаси, 17-уй;
№ 34—4-турар жой шаҳарчаси Черёмушка;
№ 35—Қўйлиқ шоссеси, «Почта» бекати;
№ 40—Сельмаш бозори, Боткин кўчаси;

ТАШЗОГОТПЛОДООВОШТОРГ БУЙИЧА:

№ 1—Ш. Руставели кўчаси, 132-уй;
№ 2—4-турар жой шаҳарчаси;
№ 6—Високовольтний кўчаси;
№ 7—Гагарин кўчаси, 7 «а» уй;
№ 9—Ш. Руставели кўчаси;
№ 11—Қатортол кўчаси;
№ 16—Рисовий кўчаси;
№ 21—Гагарин кўчаси, 7-уй;
№ 25—К. Маркс кўчаси;
№ 26—У. Юсупов кўчаси;
№ 28—Муқимий кўчаси;
№ 29—Новомосковская кўчаси.

ГАСТРОНОМ МАҒАЗИНЛАРИ БУЙИЧА:

№ 4—Б. Хмельницкий кўчаси, 18 уй;
№ 5—Чилонзор массиви, 12-квартал, 12-уй;
№ 7—Олмазор кўчаси, 165-уй (Бешёғоч);
№ 11—Навоий кўчаси, ярмарка;
№ 16—Волгоград кўчаси, 58-уй (8-квартал);
№ 23—Новомосковский кўчаси, 17-уй;
№ 26—Оқтепа массиви, 9-уй;
№ 27—Ш. Руставели кўчаси Глинка кўчасининг бурчаги;
№ 29—Черданцев массиви, 1-уй;
№ 30—«Ташавтомаш» заводи.

Реклама ва эълонлар

Тошкент оқшоми 4 бет. 11 ЯНВАРЬ, 1969 Й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари. Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари 33-27-08 адабиёт санъат ва маданият бўлими 33-29-55 хатлар ва оммавий яшлар физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари 33-27-57 ахборот бўлими—33-65-57; эълонлар бўлими—33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

Индекс 64579.
Нашр. № 2630
Р. 01028.